

۱۳۹۷۰۳۶

دویستی در موسیقی دستگاهی ایران

«رولف میرزا عبد الله»

تألیف:

احمد صدری

انتشارات آرون

سرشناسه

: صدری، احمد، ۱۳۴۴.

عنوان و نام پدیدآور

: دوبیتی در موسیقی دستگاهی ایران «ردیف میرزا عبدالله» / تألیف: احمد صدری.

مشخصات نشر

: تهران، آرون، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری

: ۸۸ ص.

شابک

: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۳۳۱ - ۴۶۱ - ۴

وضعیت فهرست‌نویسی

: فیا

موضوع

: موسیقی ایرانی - دستگاه‌ها - ردیف

موضوع

: Music, Iranian - Dastgah - Radif

موضوع

: شعر فارسی - مجموعه‌ها

موضوع

: Persian poetry - Collections

موضوع

: ترانه‌های ایرانی - مجموعه‌ها

موضوع

: Songs, Iranian - Collections

موضوع

: فارسی - وزن شعر و نثر - موسیقی ایرانی

موضوع

: Persian language - Rhythm - Music, Iranian

شناسه افزوده

: میرزا عبدالله، ۱۲۶۰ - ۱۳۳۷ ق.

رده‌بندی کنگره

: ML۳۴۴ / ص ۹ د ۳۹

رده‌بندی دیویی

: ۷۸۹/۱۶۳

شماره کتابخانه ملی

: ۴۶ ۵۶۲

دوبیتی در موسیقی دستگاهی ایران

«ردیف میرزا عبدالله»

تألیف: احمد صدری

ناشر: انتشارات آرون

چاپ اول: ۱۳۹۶

چاپ مدیران: ۱۰۰۰ نسخه

۱۲۰۰۰ تومان

نشانی: میدان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - خیابان وحید نظری - ترسیده به خیابان منیری جاوید

تلفن: ۵۱ - ۶۶۹۶۲۸۵۰

پلاک ۱۰۵ - واحد ۳

وبسایت: www.Ar vannashr.ir

ایمیل: Arvannashr@yahoo.com

فهرست عناوین

۷	فصل اول
۱۰	وزن گات‌ها
۱۴	یسنای ۴۷ نخستین هات از سات‌ی سپنتامشنیو
۱۴	در ستایش نعمت‌های اهورامزدا
۱۵	هات ۲۸ / بند ۱
۱۶	هات ۲۸ / بند ۲
۱۷	○ نمونه‌ای از اشعار هجایی به زبان پهلوی
۱۹	ترجمه‌ی رساله‌ی درخت آسوریک
۲۱	کارنامه اردشیر بابکان
۲۲	○ خسروانی
۲۷	فصل دوم
۳۴	نمونه‌هایی از اوزان فهلوی در دیوان باباطاهر
۳۴	نمونه‌های آمیختن دو وزن مفاعیلن... با فاعلاتن...
۳۵	نمونه‌های آمیختن مفاعیلن با مفعولاتن و فاعلاتن
۳۶	فهلوی گویان
۳۷	باباطاهر (متوفی در حدود ۴۱۰ ه.ق.)
۳۸	شرفشاه (قرن هشتم ه.ق.)

۳۹	محمد مغربی تبریزی (متوفی در ۸۰۹ ه. ق)
۳۹	صوفی مازندرانی (۱۰۳۵ ه. ق)
۴۰	نجمای شیرازی
۴۱	فایز دشتستانی (متوفی ۱۳۳۰ ق / ۱۲۸۹ ش)
۴۲	باقر لارستانی
۴۳	مضامین فهلویات (دوبیتی)
۴۵	نمونه‌هایی از مضامین دوبیتی‌های غیرصوفیانه:
۴۶	موسیقی سه فهلویات (دوبیتی)
۴۹	فصل سوم
۵۱	فهرست و نت‌های گون‌های که بر وزن دوبیتی است
۷۱	فصل چهارم
۷۳	پیوند دوبیتی با موسیقی دستگاهی
۷۵	تحریر در آواز ایرانی
۸۱	فصل پنجم
۸۷	کتابنامه

دیباچه:

هیچ ملتی را نمی‌شناسیم که از موسیقی بی‌بهره باشد، پس باید بپذیریم که موسیقی پدیده‌ای در فطرت آدمی است. عواملی که آدمی را به جستجوی موسیقی می‌کشانده است همان کوشش‌هایی است که او را وادار به گفتن شعر می‌کرده است و پیوند این دو سخت‌انگوار است، زیرا شعر در حقیقت موسیقی کلمه‌ها و لفظ‌هاست و غنا موسیقی الحان و آهنگ‌ها و یهوده نیست. اگر ارسطو شعر را زاینده دو نیرو می‌داند که یکی غریزه محاکات است و دیگری خاصیت درک وزن و آهنگ، گرچه آدمی به نثر نیز می‌تواند تغنی کند، هیچ ملتی را نمی‌شناسیم که غنای او با نثر باشد زیرا جمع میان شعر و موسیقی، جمع میان موسیقی الفاظ و موسیقی الحان است.^۱

موسیقی آوازی از اساسی‌ترین و بنیادی‌ترین انواع موسیقی در ملل مختلف جهان به شمار می‌آید که از پیوند الحان موسیقایی با کلام حاصل می‌شود. هر ملتی بنا به ودایع تاریخی خود به نوعی با این موسیقی مأنوس بوده‌اند. از مهمترین اشکال موسیقی آوازی، می‌توان موسیقی ذکر را نام برد که پیوند با تاریخ هر ملت از جمله ایران دارد. پس از آن کلام شعرا و عرفا است که مناسب‌ترین ظرف برای تجلی تفکر قلبی و شهودی عارفان می‌باشد که در ترکیب این اشعار با الحان، موسیقی مبتنی بر آواز در اشکال مختلف خود ظهور می‌یابد.

در موسیقی دستگاهی، قالب دوبیتی از اهمیت بسزایی برخوردار است، لذا فصل اول رساله به بررسی سابقه تاریخی کلام منظوم در ایران باستان با توجه به اسناد

^۱. موسیقی شعر، محمد رضا شفیعی کدکنی، آگاه، چاپ چهارم، ۱۳۷۴، ص ۱۷

مکتوب باقی مانده از دوران پیش از اسلام خصوصاً گاتاهای اوستا و قدیمی ترین رساله‌هایی که منظوم و به زبان پهلوی نگاشته شده اختصاص یافته است. در فصل دوم به بررسی سابقه‌ی تاریخی فهلویات بعد از اسلام به لحاظ اوزان، فهلوی گوینان، مضامین فهلوی و موسیقی شعر فهلویات پرداخته شده است. در فصل سوم دوبیتی‌های موسیقی دستگاهی ایران موجود در ردیف میرزا عبدالله استخراج و مشخص گردیده‌اند و در فصل چهارم پیوند دوبیتی الحان موسیقی دستگاهی به لحاظ اوزان عروضی و... مورد بررسی قرار گرفته و در پایان رابطه‌ی دوبیتی‌های موسیقی دستگاهی با موسیقی نواحی ایران مورد مطالعه تطبیقی قرار گرفته است.

www.ketab.ir